Podstawy Automatyki – projekt

Sterowanie temperaturą i wilgotnością powietrza w pomieszczeniu

Politechnika Poznańska

Wydział Informatyki i Telekomunikacji

kierunek Informatyka

2021/2022, semestr zimowy

Jan Metzler

Celem programu jest symulacja zmiany warunków fizycznych w pomieszczeniu i osiągnięcie zadanych przez użytkownika wartości. Zmianom będzie podlegała temperatura oraz wilgotność względna. Dostosowywanie temperatury będzie dokonywane z użyciem grzałki elektrycznej oraz klimatyzatora o określonych przez użytkownika mocach [W]. Regulacja wilgotności będzie odbywać się za pomocą nawilżacza oraz osuszacza powietrza o określonych przez użytkownika wydajnościach [$\frac{kg}{h}$]. Dodatkowym założeniem jest występowanie wentylacji w wybranym pomieszczeniu. Jej wartość wybiera użytkownik, jest ona podana jako procent wymiany powietrza na godzinę, tj. określa ona jaka część powietrza w pomieszczeniu zostanie zastąpiona powietrzem z zewnątrz w ciągu jednej godziny.

Algorytm:

- Krok 0.1: Wprowadzenie przez użytkownika danych dotyczących wymiarów pomieszczenia oraz mocy urządzeń regulujących.
- Krok 0.2: Wprowadzenie przez użytkownika danych początkowych dotyczących układu oraz jego otoczenia, jak również wielkości poszukiwanych.
- Krok 0.3: Wprowadzenie przez użytkownika danych sterujących przebiegiem symulacji.
- Krok 1: Obliczenie zawartości wilgoci w powietrzu oraz jego temperatury.
- Krok 2: Wyznaczenie uchybu regulacji.
- Krok 3: Wyznaczenie wartości sterującej dla urządzeń regulujących.
- Krok 4: Aplikacja zmian w stanie układu wynikających z działania urządzeń regulujących oraz wentylacji.
- Krok 5: Sprawdzenie warunku stopu (ilości wykonanych powtórzeń pętli), następnie przejście do kroku 1szego lub zakończenie.

Wzory fizyczne:

Wilgotność absolutna
$$\left[\frac{kg}{m^3}\right] = 6.112 * \frac{17.67 * \text{temp}}{\text{etemp} + 243.5} * \text{wilgotność względna} * \frac{2.1674}{10 * (\text{K} + \text{temp})}$$

Wilgotność względna $\left[\%\right] = \frac{0.263 * \text{ciśnienie atmosferyczne} * Q}{\text{exp}\left(\frac{17.67 * \text{temp}}{\text{temp} - 29.65 + \text{K}}\right)}$

Gęstość powietrza $\left[\frac{kg}{m^3}\right] = \frac{\text{ciśnienie atmosferyczne} - \text{ciśnienie pary wodnej}}{\text{stała gazowa suchego powietrza} * (\text{K} + \text{temp})} + \frac{\text{ciśnienie pary wodnej}}{\text{stała gazowa pary wodnej} * (\text{K} + \text{temp})}$

Pojemność cieplna powietrza $\left[\frac{J}{\text{kg*K}}\right] = \frac{1000 * 4.184 * (\text{Cpa} + \text{xw} * (0.622 * \text{Cpw} - \text{Cpa}))}{1 - 0.378 * \text{xw}}$

Zmienne pomocnicze:

$$Q = \frac{\text{wilgotność absolutna}}{100*(\frac{\text{ciśnienie atmosferyczne}}{287.058*(\text{temp+K})} + \text{wilgotność absolutna})}$$

Water vapor moles =
$$\frac{\text{wilgotność absolutna}}{\text{masa molowa pary wodnej}}$$

Air moles =
$$\frac{\text{gestość powietrza - wilgotność absolutna}}{\text{masa molowa powietrza}}$$

$$Xw = \frac{\text{water vapor moles}}{\text{water vapor moles} + \text{air moles}}$$

Cpa =
$$0.251625 - (9.2525 * 10^{-5}) * (temp + K) + (2.1334 * 10^{-7}) * (temp + K)^2 - (1.0043 * 10^{-10}) * (temp + K)^3$$

Cpw = $0.452219 - (1.29224 * 10^{-4}) * (temp + K) + (4.17008 * 10^{-7}) * (temp + K)^2 - (2.00401 * 10^{-10}) * (temp + K)^3$

Oznaczenia użyte w równaniach:

Stała gazowa suchego powietrza $\left[\frac{J}{kg*K}\right]$ = 287.058

Stała gazowa pary wodnej $\left[\frac{J}{\mathrm{kg*K}}\right]$ = 461.495

Ciśnienie atmosferyczne [Pa] = 101325

$$K [^{\circ}C] = 273.15$$

Masa molowa pary wodnej $\left[\frac{kg}{\text{mol}}\right]$ = 0.018016

Masa molowa powietrza $\left[\frac{kg}{\text{mol}}\right]$ = 0.02897

Temp [°C] = aktualna temperatura

e = stała Eulera

Objaśnienie:

Wilgotność absolutna – zawartość pary wodnej w powietrzu, wyrażona w kg wody na m^3 powietrza.

Wilgotność względna – procent nasycenia powietrza parą wodną. Wielkość zależna od temperatury, wilgotności absolutnej oraz ciśnienia.

Regulacja temperatury odbywa się poprzez wyznaczenie różnicy energii między wartością poszukiwaną, a wartością aktualną, a następnie poprzez odprowadzenie/doprowadzenie do układu potrzebnej ilości energii.

Regulacja wilgotności odbywa się poprzez wyznaczenie różnicy pomiędzy aktualną wilgotnością względną powietrza, a jej wartością poszukiwaną, a następnie poprzez odprowadzenie/doprowadzenie do układu potrzebnej ilość pary wodnej.

Wzory pomocnicze:

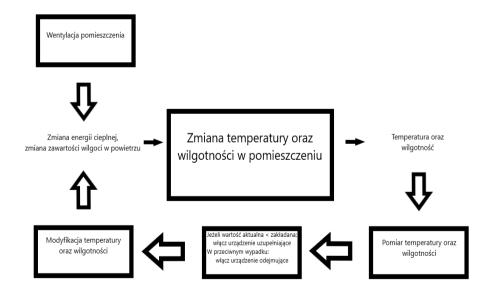
Energia powietrza [J] = gęstość powietrza * temperatura * pojemność cieplna powietrza * pojemność pomieszczenia

Energia potrzebna do zmiany temperatury pomieszczenia $[\mathcal{I}]$ = Energia powietrza poszukiwana – Energia powietrza aktualna

Mieszanie mas powietrza [°C]:

```
Temperatura P1 + P2 = Temperatura P1 + Temperatura P2
Masa P1 + Masa P2
gdzie P1 - objętość powietrza nr. 1, P2 - objętość powietrza nr.2
```

Schemat:

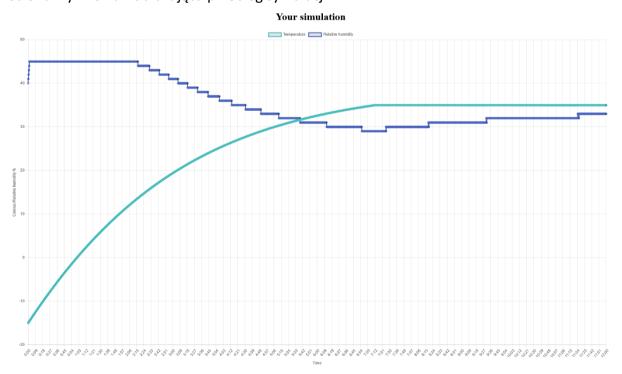
Screeny uruchomieniowe obrazujące działanie programu:

Program został zaimplementowany w postaci strony internetowej. Warstwa back-end'owa została napisana w języku Python z wykorzystaniem biblioteki Flask oraz WTForms. Warstwa front-end'owa została stworzona z wykorzystaniem języków: JavaScript, HTML oraz CSS.

Strona domowa:

Strona wynikowa - obrazująca przebieg symulacji:

Bibliografia – źródła wzorów:

https://earthscience.stackexchange.com/questions/2360/how-do-i-convert-specific-humidity-to-relative-humidity

https://en.wikipedia.org/wiki/Density of air

https://carnotcycle.wordpress.com/2012/08/04/how-to-convert-relative-humidity-to-absolute-humidity/

https://www.omnicalculator.com/physics/air-density#what-is-the-dew-point

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjls46wrpj0AhXFyaQKHYQYB4kQFnoECAUQAQ&url=https%3A%2F%2Fcore.ac.uk%2Fdownload%2Fpdf%2F13740375.pdf&usg=AOvVaw3TTOpvzakZKSOmBGIBKsrV